

KAN BAĞIŞÇISI DEĞERLENDİRME FORMLARININ YORUMU

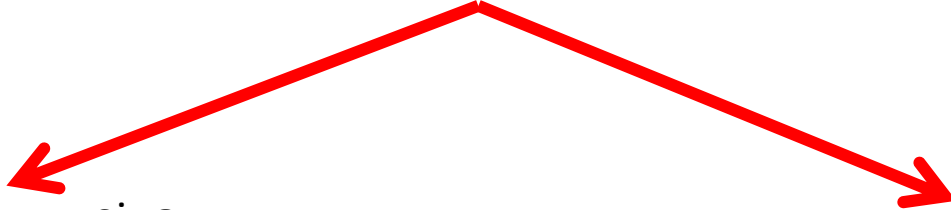
DR ARMAĞAN AKSOY

armagana@kizilay.org.tr

Kan bağışçısının değerlendirilmesinde 2 temel amaç ;

1. Kan bağışçısının sağlığını korumak
2. Transfüzyon uygulanan hastanın transfüzyon ile ilintili olarak maruz kalacağı riskleri en aza indirmek

RİSKLER?

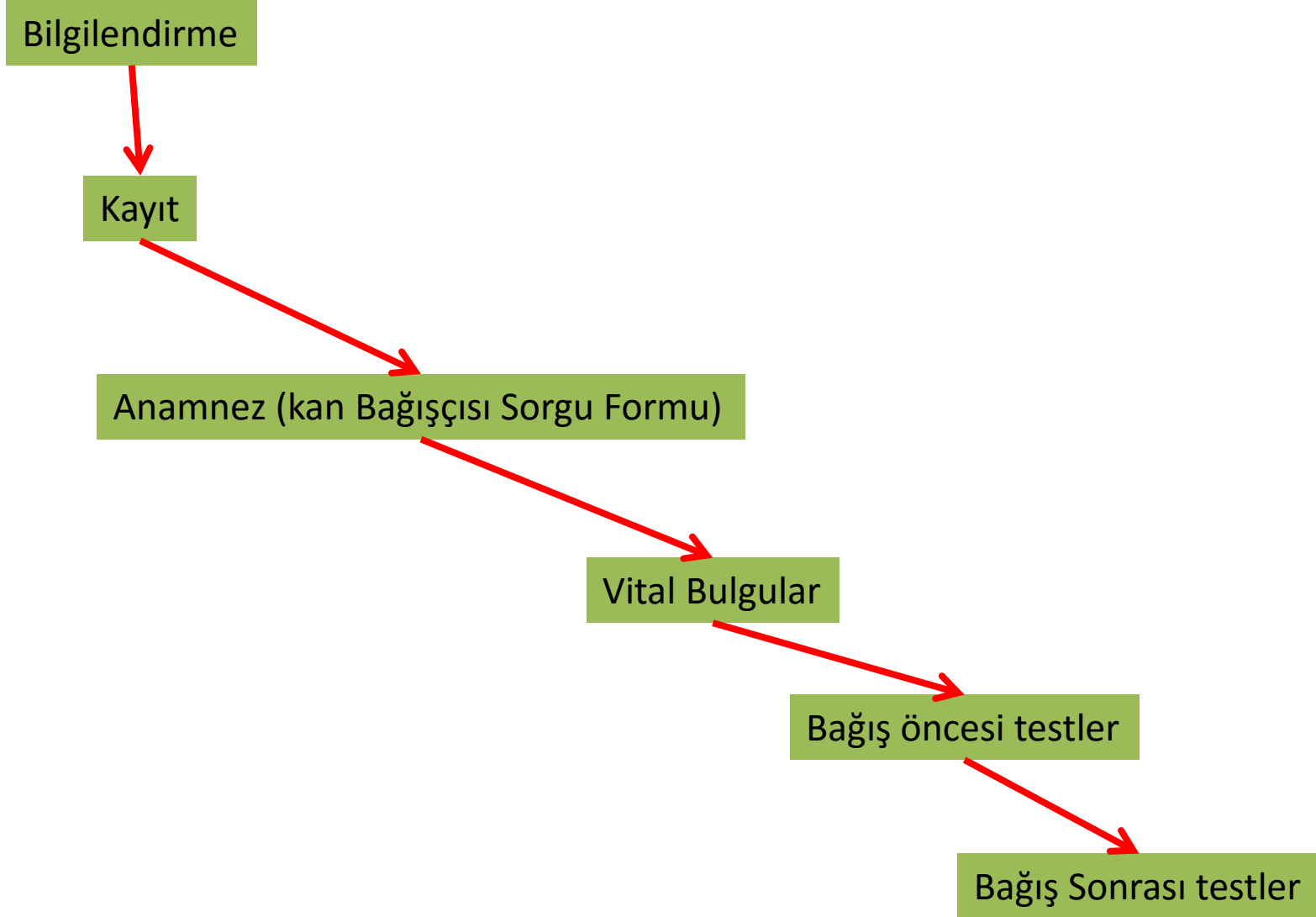
KAN BAĞIŞÇISI REAKSİYONLARI

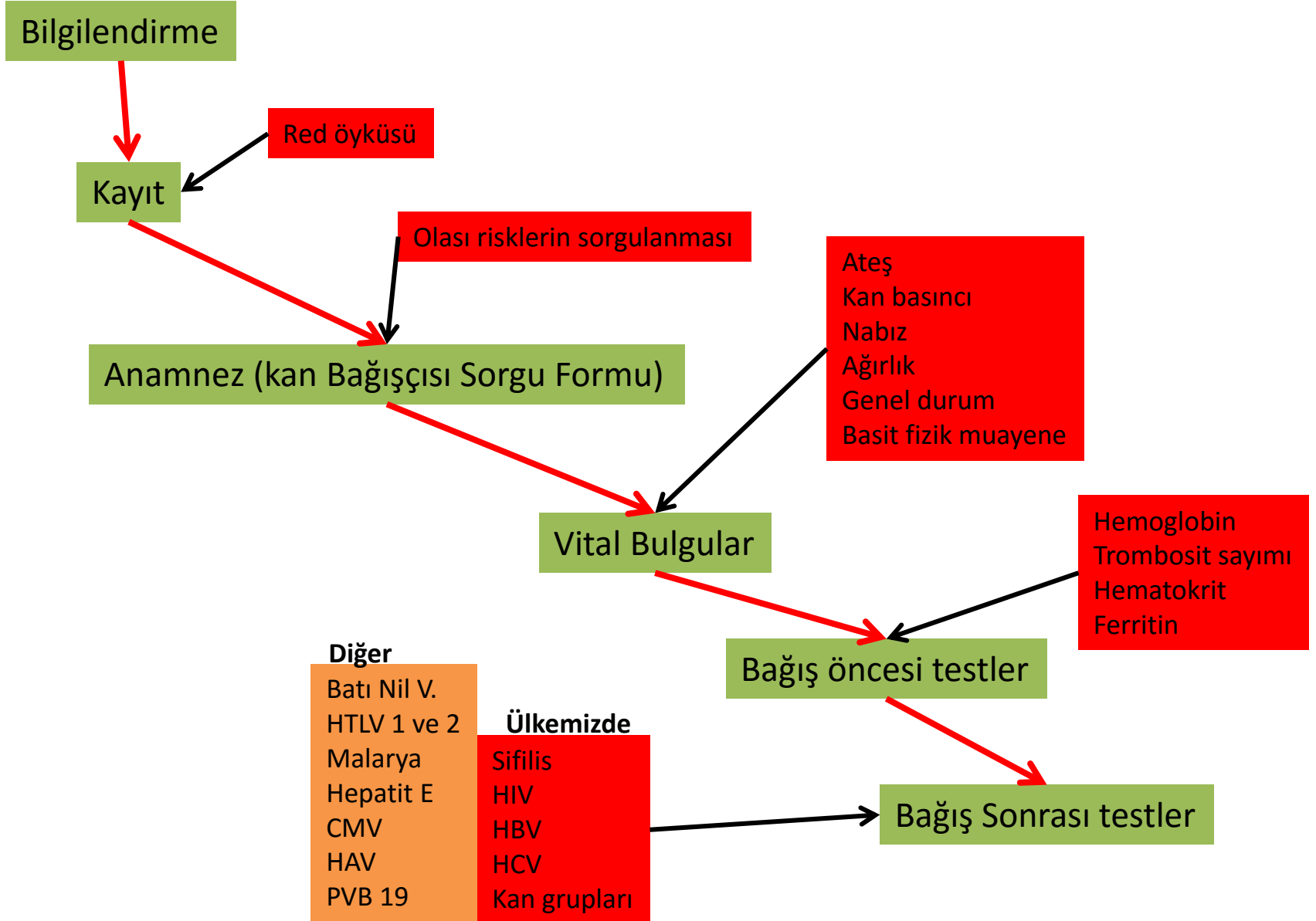
TRANSFÜZYON REAKSİYONLARI

Bağışçının Değerlendirilmesi

Bağışçının Değerlendirilmesi

Bağışçının Değerlendirilmesi

- Bilgilendirme
 - Sağlıklı öykü almak için çok önemli
- Kayıt
 - Önceki bağışlar ve red öyküsü açısından değerli
- **Öykü**
- Muayene
 - Vital bulgular
 - Sınırlı fizik muayene şansı
- Bağış öncesi testler
 - Hb ve Trombosit sayımı ile sınırlı
- Bağış sonrası testler
 - Sınırlı parametre bakılıyor olması
 - Tüm enfeksiyöz etkenler için tarama testi mevcut olmaması (prionlar)
 - Tarama testleri ile tanı sınırlılığı – pencere dönemi riski
 - Transfüzyon ile bulaşan tüm enfeksiyonlar için test uygulanması pratik ve fiyat yararlı olmaması

Bağışçının Değerlendirilmesi

- Bilgilendirme
 - Sağlıklı öykü almak için çok önemli
- Kayıt
 - Önceki bağışlar ve red öyküsü açısından değerli
- **Öykü: BAĞIŞÇI DEĞERLENDİRMESİNDE EN ETKİLİ SİLAHIMIZ!**
- Muayene
 - Vital bulgular
 - Sınırlı fizik muayene şansı
- Bağış öncesi testler
 - Hb ve Trombosit sayımı ile sınırlı
- Bağış sonrası testler
 - Sınırlı parametre bakılıyor olması
 - Tüm enfeksiyöz etkenler için tarama testi mevcut olmaması (prionlar)
 - Tarama testleri ile tanı sınırlılığı – pencere dönemi riski
 - Transfüzyon ile bulaşan tüm enfeksiyonlar için test uygulanması pratik ve fiyat yararlı olmaması

Anket formu ile risklerin değerlendirilmesi

KAN BAğIŞÇISI REAKSİYONLARI

Bağışcının sağlığını tehlikeye sokan durumlar
Vazovagal reaksiyonlar
Reaksiyonu kolaylaştıracak etkenler

TRANSFÜZYON REAKSİYONLARI

Enfeksiyon
Kimyasal riskler
Diğerleri

KİMLER KAN BAĞIŞINDA BULUNABİLİR?

Aşağıda sıralanan koşullar yerine getirilmelidir;

- Yasal mevzuat gereğince bağışçılar; isim-soyisim, doğum tarihi (gün / ay / yıl), T.C. kimlik numarasını içeren resimli bir kimliği ve kalıcı adres bilgilerini vererek kendilerini tanıtmalıdır.
 - 18 ile 65 yaş arasında olanlar kan bağışlayabilir.
 - Nabız ölçüldüğünde, düzenli ve dakikada 50 ile 100 arasında olmalıdır.
 - Kan basıncı pek çok etkene bağlı olarak değişmekle birlikte esasen sistolik basınç (büyük tansiyon) en az 90 mmHg, en çok 180 mmHg ve diastolik basınç (küçük tansiyon) en az 60 mmHg, en çok 100 mmHg olmalıdır.
 - Hemoglobin değerleri kadınlarda en az 12,5 g/dl, en çok 16,5 g/dl, erkeklerde en az 13,5 g/dl, en çok 18,0 g/dl olmalıdır.
 - Kadınlara 12 ay içerisinde en fazla 3 , erkekler ise en fazla 4 kez tam kan bağışında bulunulması önerilmektedir.
 - Kan bağışının vücut ağırlığı en az 50 kg olmalıdır.
 - Kan bağışının vücut sıcaklığı 37,5 °C' nin üstünde olmamalıdır.
- KAN BAĞIŞINDA BULUNMADAN ÖNCE NELERE DİKKAT EDİLMELİDİR?**
- Kan bağışçıları terchen kan bağışından en az iki saat önce tam bir öğün yemiş olmalıdır.
 - 12 saat öncesine kadar alkol alınmamalıdır.
 - Normal, yağsız besinler alınmalı ve mümkün olduğunca fazla sıvı tüketilmelidir.
 - Bağıştan önceki yarım saat içinde kafein içeren içecekler (kahve, kola, kahveli içecekler vb.) içilmesi tavsiye edilir.

KAN ALMA İŞLEMİ;

"Kan Bağışçısı Sorgulama Formu" na göre kan bağışına engel durumunuz yok ise; genel durumunuz değerlendirilecek, kan basıncınız ve nabızınız ölçülecek, kan sayımı için küçük bir kan örneği alınacaktır. Kan bağışı için uygunsanız, kolunuz antiseptik madde ile temizlenecek ve tek kullanımlık steril iğne ile damannıza girilerek ortalama 450 mL kan alınacaktır. Kan alma işlemi tamamlandıktan sonra iğne koldan çıkarılır. Hemen ardından iğnenin çıkarıldığı bölgeye uygun ve temiz pansuman malzemesiyle baskı uygulanır. Kan bağışçısı, en az 10 dk bağışçı koltuğunda bekletilir.

KAN BAĞIŞI İLE İLGİLİ ORTAYA ÇIKABİLECEK SORUNLAR;

Kan bağışı sırasında ve sonrasında önemli bir soruna karşılaşılmaması beklenmemektedir. Nadiren baş dönmesi, terleme, çarpıntı, bulantı-kusma, bayılma, kas spazmları, iğne giriş yerinde şişme ve morarma gibi sorunlara karşılaşılabilmektedir. Kalp ya da sinir sistemi kaynaklı hayatı tehlike arz eden sorunlar ise çok nadir olarak görülebilmektedir. Kan bağışı merkez personeli bu tür durumlarda gerekli müdahaleyi yapabilecek bilgi ve deneyime sahiptir. Kan bağışçısı, bağış esnasında ve sonrasında yetkili personelin tıbbi tavsiye ve yönlendirmesine uymalıdır.

KAN BAĞIŞINDAN SONRA DİKKAT EDİLMESİ GEREKENLER;

- Kan bağışında bulunulan günde bol sıvı alınmalı, bağışı izleyen 2 saat boyunca sigara kullanılmamalıdır.
- Araç kullanacak ise kan bağışı sonrası 30 dakika içerisinde araç kullanılmamalıdır.
- Kan bağışını takip eden 1 saat boyunca, kan dolaşımı reaksiyonlarının önlenmesi amacıyla uzun süreli ayakta durulmamalıdır.
- Kan vermiş olduğunuz kolunuza yapılandırılmış olan koruyucu bant 2 saatten önce çıkarılmamalıdır.
- Kan bağışı yapılan günde ağır uğraşlarda bulunulmamalıdır. Örneğin; planörçülük, paraşüt sporları, araba ve motosiklet yarışları, dağcılık, dalışçılık vs.
- Bağış günü, vücudu aşırı yoran ve sıvı kaybına yol açan aktivitelerden (sauna, spor vb.) kaçınılmalıdır.
- Kan vermiş olan kişi ilk birkaç saat ağır eşyalar taşınmamalıdır. Bu durum kanamaya yol açabilir.
- Kan bağışından sonra baş dönmesi, baygınlık hissi olursa yere uzanılmalı veya baş iki dizinin arasına alınacak şekilde oturulmalıdır.
- Alkol, ikinci yemek öğününden önce kullanılmamalıdır.
- Tren makinistleri, ağır yük forkliftleri, otobüs forkliftleri, ağır iş makineleri operatörleri, vinç operatörleri, pilotlar, işleri gereği portatif merdiven veya şantiye iskelesine tırmanmak zorunda olan kişiler, yer altında çalışan madenciler gibi uzun süre bitkinlik ve yorgunluğa neden olan mesleklere sahip olan kişiler kan bağışında bulunduktan 24 saat sonra bu işleri yapabilirler.

Kan Bağışı Merkezi personeline merak ettiğiniz konuda istediğiniz zaman sorabilirsiniz.

Kan bağışı için verdiğiniz kanda AİDS, sıfilis (frengi), Hepatit B ve Hepatit C için testler yapılacaktır. Test sonuçlarınızdan herhangi biri pozitif çıkarsa kanınız kullanılmayacak, size ve Sağlık Bakanlığı'na durum hakkında bilgi verilecektir.

Kan verme konusunda kuşaklarınız varsa istediğiniz zaman kimseye açıklama yapmadan kan bağışı merkezini terk edebilirsiniz veya kan bağışı merkez personeliyle özel olarak görüşebilirsiniz.

Yukarıdaki bilgileri okudum ve anladım.

Bu bilgiler ışığında gönüllü ve karşılıksız kan bağışında bulunmayı istiyorum.

Adı Soyadı :

Tarih: / / 20.....

İmza:

Not: Kan bağışçısı tarafından adı, soyadı, tarih ve imza kısmı kendi el yazısıyla doldurulacaktır.

KAN BAĞIŞÇISI SORGULAMA FORMU

	EVET	HAYIR
1. Kan Bağışçısı Bilgilendirme Formu'nu okudunuz mu?	☐	☐
2. Kendinizi sağlıklı ve iyi hissediyor musunuz?	☐	☐
3. Daha önce kan bağışı için gittiğiniz bir kan bağışı merkezinden herhangi bir nedenle geri çevrildiniz mi?	☐	☐
4. Son 2 ay içinde kan bağışında bulundunuz mu?	☐	☐
5. Prostat büyümesi ilaçları, sivrice tedavisi, sefex hastalığı, kekilik için herhangi bir ilaç alıyor musunuz?	☐	☐
6. Herhangi bir enfeksiyon hastalığı için ilaç (antibiyotik, ateş düşürücü vb.) aldınız mı?	☐	☐
7. Son 5 gün içinde aspirin, ağrı kesici veya romatizma ilacı aldınız mı?	☐	☐
8. Yukarıda belirtilenler dışında kullandığınız herhangi bir ilaç var mı?	☐	☐
9. Son 12 ay içinde diyet tedavisi oldunuz mu?	☐	☐
10. Son 1 hafta içinde ishal (diyare) oldunuz mu?	☐	☐
11. Son 1 ay içinde herhangi bir aşı oldunuz mu?	☐	☐
12. Kronik (mümin, süregelen) bir hastalığınız var mı?	☐	☐
13. Para veya uyuturucu kanlığında cinsel ilişkiniz oldu mu?	☐	☐
14. Frengi (sifilis) veya bel soğukluğu (gonore) nedeni ile tedavi oldunuz mu?	☐	☐
15. AIDS hastalığınız var mı, kendinizi böyle bir hastalık olduğuna dair bir şüpheleniz var mı?	☐	☐
16. AIDS hastası olduğunuzu bildiğiniz biri ile cinsel ilişkiniz oldu mu?	☐	☐
17. Kan ve kan ürünü alan, diyalize giren veya hemofili hastası olan biri ile cinsel ilişkiniz oldu mu?	☐	☐
18. Hiç uyuturucu kullandınız mı?	☐	☐
19. İnsülin, büyüme hormonu, immüloglobulin (gamaglobulin), tamoksifen kullandınız mı?	☐	☐
20. Ameliyat veya endoskopi oldunuz mu?	☐	☐
21. Kalp-damar, akciğer, mide - barsak, böbrek hastalığınız var mı?	☐	☐
22. Sara (epilepsi) krizi veya felç geçirdiniz mi?	☐	☐
23. Kanseri tanıdınız mı, kanser tedavisi gördünüz mü?	☐	☐
24. Şeker hastalığınız ya da yaygın romatizmal bir hastalığınız var mı?	☐	☐
25. Kanamalı bir hastalık veya kan hastalığınız var mı?	☐	☐
26. Sıtma (malaria), Verem (tüberküloz), Malta humması (peynir hastalığı / brucella), Kemik iltihabı (osteomyelit) veya Kara humma (kala - azar) geçirdiniz mi?	☐	☐
27. Hepatit (Sarılık hastalığı) geçirdiniz mi, taşıyıcısı mısınız?	☐	☐
28. Hepatit (Sarılık hastalığı) olan biri ile aynı evde yaşıyor musunuz veya cinsel ilişkiniz oldu mu?	☐	☐
29. Bugüne dek hiç erkek erkeğe cinsel ilişkide bulundunuz mu?	☐	☐
30. Toksoplazma geçirdiniz mi?	☐	☐
31. Kamerun, Orta Afrika, Çad, Kongo, Ekvatör Ginesi, Gabon, Nijerya da Nijerya'da hiç bulundunuz mu?	☐	☐
32. 1990 - 1996 yılları arasında İngiltere, Kuzey İrlanda, Galler ya da İskoçya'da bulundunuz mu?	☐	☐
33. Son 3 yıl içinde yukarıdaki ülkeler dışında başka ülkelere bulundunuz mu?	☐	☐
34. Alienize Deli Dana Hastalığı (Creutzfeldt - Jacob) olan birisi oldu mu?	☐	☐
35. Size Dura mater (beyin zarı) veya kornea nakli yapıldı mı?	☐	☐
36. Bayanlar için: son 12 ay içinde hamilelik geçirdiniz mi veya doğum yaptınız mı? Şu an hamile misiniz? (Erkekler, ben erkeğim kutucuğunu işaretlemelidir.)	☐ Ben erkeğim.	☐
37. Son 12 ay içinde size kan, doku veya organ nakli yapıldı mı?	☐	☐
38. Son 12 ay içinde bir bağışçının kanı ile temasınız oldu mu?	☐	☐
39. Son 12 ay içinde dövme, akupunktur, botoks, baki için cilt delme, saç ekimi veya estetik müdahaleler yaptınız mı?	☐	☐
40. Son 12 ay içinde hayvan ısırığı nedeni ile kuduz aşısı oldunuz mu?	☐	☐
41. Son 12 ay içinde üç günden fazla tutuklu kaldınız mı veya üç günden fazla tutuklu kalan birisiyle cinsel ilişkiniz oldu mu?	☐	☐

KAN BAĞIŞÇISI ONAYI

Kan Bağışçısı Sorgulama Formundaki soruları dikkatle okudum ve doğru olarak yanıtladım. Kan Bağışçısı Bilgilendirme Formunda verilen bilgiler doğrultusunda kanımı gönüllü ve kayıtsız olarak bağışlamayı ve tarama testi yapıldıktan sonra gereksinimi olan herhangi bir hasta için ve/veya diğer tıbbi amaçlara kullanılması, tarama testlerinin herhangi birinin pozitif çıkması halinde tarafıma bildirilmesini kabul ediyorum.

Adı Soyadı:

Tarih:

İmza:

Not: Kan bağışçısı tarafından adı, soyadı, tarih ve imza kısmı kendi el yazısıyla doldurulacaktır.

Kan Bağışçısı Sorgulama Formunda Bağışçının Maruz Kalabileceği Riskler Açısından Değerlendirme Soruları

- Kan Bağışçısı Bilgilendirme Formunu okudunuz mu?
- Kendinizi sağlıklı ve iyi hissediyor musunuz?
- Daha önce kan bağışı için gittiğiniz bir kan bağışı merkezinden herhangi bir nedenle geri çevrildiniz mi?
- Son 2 ay içinde kan bağışında bulundunuz mu?
- Kronik (müzmin, süreğen) bir hastalığınız var mı?
- Kalp-damar, akciğer, mide - barsak, böbrek hastalığınız var mı?
- Sara (epilepsi) krizi veya felç geçirdiniz mi?
- Kanamalı bir hastalık veya kan hastalığınız var mı?
- Bayanlar için; son 12 ay içinde hamilelik geçirdiniz mi veya düşük yaptınız mı? Şu an hamile misiniz?

Kan Bağışçısı Sorgulama Formunda Hastanın Maruz Kalabileceği Riskler Açısından Değerlendirme Soruları: ENFEKSİYON

ORIGINAL ARTICLE

Emerging infectious disease agents and their potential threat to transfusion safety

Susan L. Stramer, F. Blaine Hollinger, Louis M. Katz, Steven Kleinman, Peyton S. Metzel, Kay R. Gregory, and Roger Y. Dodd

BACKGROUND: Emerging infections have been identified as a continuing threat to human health. Many such infections are known to be transmissible by blood transfusion, while others have properties indicating this potential. There has been no comprehensive review of such infectious agents and their threat to transfusion recipient safety to date.

STUDY DESIGN AND METHODS: The members of AABB's Transfusion Transmitted Diseases Committee

INTRODUCTION

The concept of emerging infectious disease (EID) has developed over the last 2 decades, as it became apparent that full control of infectious disease had not been achieved. From 1997 data, the World Health Organization (WHO) estimated that infectious diseases were responsible for about 33% of all deaths worldwide primarily in the developing world, and these diseases remain one of the principal challenges to human survival (WHO The World Health Report 1998: Life in the 21st Century. A vision for all World Health Organization Geneva 1998).

STRAMER ET AL.

➡ **Orange.** Agents with sufficient scientific/epidemiologic evidence of risk in regard to blood safety that might support their elevation to a higher priority in the future.

➡ **Yellow.** Agents with absent to low scientific/epidemiologic evidence of risk regarding blood safety for which there is public and/or regulatory concern.

➡ **White.** Agents that were evaluated but no higher priority appears warranted at this time. This category represents a watch list, subject to modification as circumstances change.

Volume 49, August 2009 Supplement **TRANSFUSION 1S**

Kan Başışısı Sorgulama Formunda Hastanın Maruz Kalabileceği Riskler Aısından Değerlendirme Soruları: ENFEKSİYON-1

RİSK GRUPLARI VE YAŞAM ALIŞKANLIKLARINA YÖNELİK SORULAR

- Para veya uyuşturucu karşılığında cinsel ilişkiniz oldu mu?
- AIDS hastası olduğunu bildiğiniz biri ile cinsel ilişkiniz oldu mu?
- Kan ve kan ürünü alan, diyalize giren veya hemofili hastası olan biri ile cinsel ilişkiniz oldu mu?
- Hiç uyuşturucu kullandınız mı?
- Hepatit (Sarılık hastalığı) olan biri ile aynı evde yaşıyor musunuz veya cinsel ilişkiniz oldu mu?
- Bugüne dek hiç erkek erkeğe cinsel ilişkide bulundunuz mu?
- Son 12 ay içinde üç günden fazla tutuklu kaldınız mı veya üç günden fazla tutuklu kalan birisiyle cinsel ilişkiniz oldu mu?
- Son 12 ay içinde dövme, akupunktur, botoks, takı için cilt deldirme, saç ekimi veya estetik müdahaleler yaptırdınız mı?

Hepatit B ve Hepatit C:

- Hepatit B veya Hepatit C **Öyküsü Olanlar** Kan Bağışçısı Olamazlar
- Hepatit Öyküsü Veren Ancak **Hepatit Türü Hakkında Net Bilgi Veremeyen Kişilerden** Durumunu Enfeksiyon Hastalıkları Polikliniği Olan Bir Hastaneden Alınmış Test Raporları İle Belgelemesi İstenir. Kan Bağışının Kabulü İçin, Hepatit Öyküsü Üzerinden En Az 24 Ay Geçmiş Olmalı, HBsAg, Anti-HBc ve Anti-HCV Negatif Olmalıdır.
- Hepatit B Enfeksiyonu (Akut/Kronik) **Olan Biriyle Yakın Teması** Yada **Cinsel Teması** Bulunan Kişilerden ve Bu Özellikteki Hastalarla Teması Olan Sağlık Personelinden, Aşı İle Bağışıklanmış Olduğunu Belgelemesi (Enfeksiyon Hastalıkları Polikliniği Olan Bir Hastaneden Alınmış Test Raporlarında, Anti-HBc'nin Negatif, Anti-HBs'nin Pozitif Olması) Durumunda Kan Bağışı Kabul Edilebilir.
- **Hepatit A** Öyküsü Olanlara Tam Şifadan Sonraki 1 Yıla Kadar Geçici Ret Verilmelidir.

Hepatit C:

- **Hepatit C Enfeksiyonu (Akut/Kronik) Olan Biriyle Yakın Teması Yada Cinsel Teması Bulunan Kişilerden, En Son Temasından Bu Yana 12 Ay Geçmiş İse, Kan Bağışı Kabul Edilir.**
- **Görevi Gereği Hepatit C Enfeksiyonu (Akut/Kronik) Olan Hastalarla Sürekli Teması Olan Sağlık Personelinden Kan Bağışı Kabul Edilmez. Böyle Bir Hasta Grubundan Uzaklaşmış Sağlık Personelinin Kan Bağışı Yapabilmesi İçin Son Temasından Sonra En Az 12 Ay Geçmiş Olması Gerekir.**

Kan Başışısı Sorgulama Formunda Hastanın Maruz Kalabileceği Riskler Aısından Değerlendirme Soruları: ENFEKSİYON-2

MEVCUT VEYA GEÇİRİLMİŞ ENFEKSİYON HASTALIKLARINA YÖNELİK SORULAR

- Frengi (sifilis) veya bel soğukluğu (gonore) nedeni ile tedavi oldunuz mu?
- AIDS hastalığınız var mı, kendinizde böyle bir hastalık olduğuna dair bir şüpheniz var mı?
- Yaygın romatizmal bir hastalığınız var mı?
- Sıtma (malarya), Verem (tüberküloz), Malta humması (peynir hastalığı / brucella), Kemik iltihabı (osteomyelit) veya Kara humma (kala - azar) geçirdiniz mi?
- Hepatit (Sarılık hastalığı) geçirdiniz mi, taşıyıcısı mısınız?
- Toksoplazma geçirdiniz mi?

Kan Bağışçısı Sorgulama Formunda Hastanın Maruz Kalabileceği Riskler Açısından Değerlendirme Soruları: ENFEKSİYON-3

ENFEKSİYON HASTALIKLARINI İŞARET EDEBİLECEK DURUMLARA YÖNELİK SORULAR

- Herhangi bir enfeksiyon hastalığı için ilaç (antibiyotik, ateş düşürücü vb.) aldınız mı?
- Son 12 ay içinde diş tedavisi oldunuz mu?
- Son 1 hafta içinde ishal (diyare) oldunuz mu?
- Kan ve kan ürünü alan, diyalize giren veya hemofili hastası olan biri ile cinsel ilişkiniz oldu mu?
- Ameliyat veya endoskopi oldunuz mu?
- Son 12 ay içinde size kan, doku veya organ nakli yapıldı mı?
- Son 12 ay içinde bir başkasının kanı ile temasınız oldu mu?

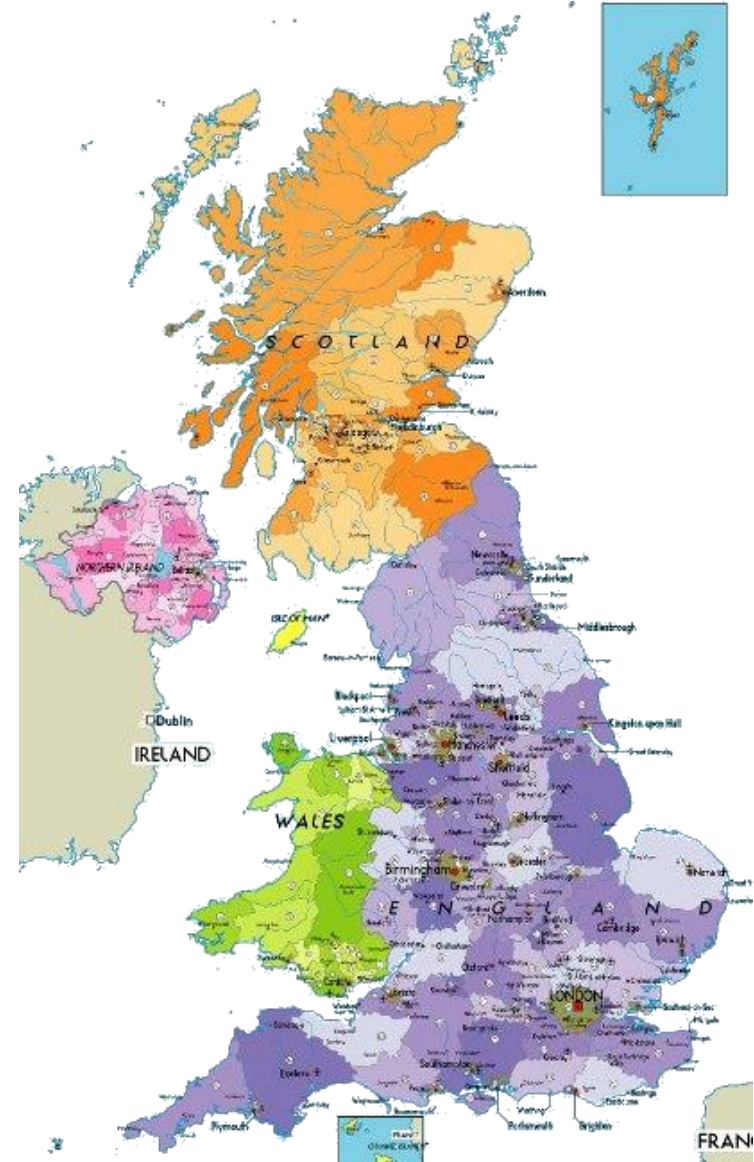
Kan Başışıcısı Sorgulama Formunda Hastanın Maruz Kalabileceği Riskler Aısından Değerlendirme Soruları: ENFEKSİYON-4

ENDEMİK BÖLGELERE ZİYARET

- 1980 - 1996 yılları arasında İngiltere, Kuzey İrlanda, Galler ya da İskoçya'da bulundunuz mu?
- Kamerun, Orta Afrika, Çad, Kongo, Ekvatoryal Gine, Gabon, Nijer ya da Nijerya'da hiç bulundunuz mu?
- Son 3 yıl içinde yukarıdaki ülkeler dışında başka ülkelerde bulundunuz mu?

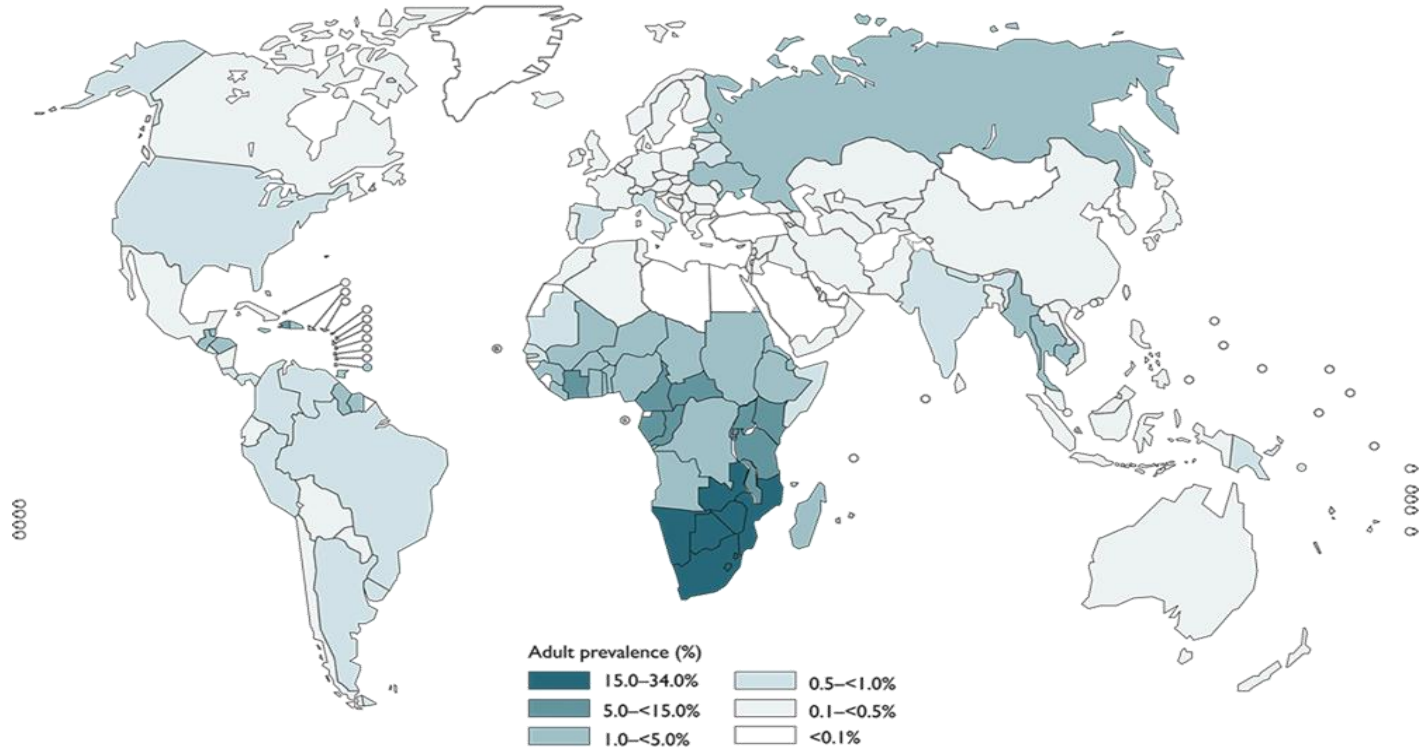
vCJD Yönünden Riskli Ülkeler:

01.01.1980-31.12.1996 Tarihleri Arasında
Toplam Olarak 6 Ay Birleşik Krallıkta
(İngiltere, K.İrlanda, Galler ve İskoçya)
Yaşamış Kişiler, vCJD Yönünden Riskli
Kabul Edilirler ve Kan Bağışı Kabul
Edilmez.

HIV Yönünden Riskli Ülkeler:

Kamerun, Orta Afrika, Çad, Kongo, Ekvatoryal Gine, Gabon, Nijer Veya Nijerya'da 1977 Yılından Sonra Doğmuş veya 6 Aydan Uzun Süre Yaşamış Kişiler ve Bu Ülkelerde 6 Aydan Az Kalan Ancak Bu Süre İçerisinde Kan ve Kan Ürünü İle Tedavi Olanlar veya Bu Ülke Vatandaşları İle Cinsel İlişkide Bulunmuş Olanlar HIV Riski Yönünden Kan Bağışçısı Olamazlar.

MALARYA YÖNÜNDEN RİSKLİ ÜLKELER:

Malaryanın endemik olduğu yerlerde 6 aydan daha az bir süre ile bulunmuş kan bağışçısı: Bölgeden dönüşünü takip eden 6 ay boyunca kan bağışında bulunamaz.

Malaryanın endemik olduğu yerlerde 6 ay ya da daha fazla bir süre ile bulunmuş kan bağışçısı: Bölgeden dönüşünü takip eden 3 yıl boyunca kan bağışında bulunamaz. Bkz B4.2 Coğrafi Risk Bölgeleri

Malaryanın endemik olduğu bölgeyi ziyareti sırasında ya da ziyaret sonrası 6 ay içinde ateşli hastalık geçmişi olan kişiler: Semptomların nedeni malarya dışında bir sebep olarak teşhis edilmişse ve tedavi görüp iyileşmişse, semptomların bitimini takip eden 6 ay boyunca kan bağışında bulunamaz.

Nedeni bilinmeyen ve tekrar eden titreme ve yüksek ateşle giden hastalığın nedeni araştırılmamış ya da araştırılmaya rağmen tanı konamamış ise semptomların bitimini takip eden 3 yıl boyunca kan bağışında bulunamaz.

Malarya hastalığına yakalanmış kişiler: Tedavinin bitimi ve tüm semptomların kaybolduğu tam iyileşmeyi takiben 3 yıl boyunca kan bağışında bulunamaz

Afganistan	Guyana	Nijerya
Angola	Güney Afrika	Nikaragua
Arjantin	Güney Kore	Orta Afrika Cumhuriyeti
Cezayir	Gürcistan	Özbekistan
Azerbaycan	Haiti	Pakistan
Bangladeş	Hindistan	Panama
Belize	Honduras	Papua Yeni Gine
Benin	Irak	Paraguay
Bhutan	İran	Peru
Bolivya	Kamboçya	Ruanda
Botsvana	Kamerun	Sao Tome ve Principe
Brezilya	Kape Verde	Senegal
Burkina Faso	Kenya	Sierra Leone
Burundi	Kırgızistan	Solomon Adaları
Cibuti	Kolombiya	Somali
Çad	Komorlar	Sri Lanka
Çin	Kongo Cumhuriyeti	Sudan
Doğu Timor	Kongo Dem. Cum.(eski Zaire)	Surinam
Dominik Cumhuriyeti	Kosta Rika	Suriye
Ekvador	Kuzey Kore	Suudi Arabistan
Ekvator Ginesi	Laos	Svaziland
El Salvador	Liberya	Tacikistan
Endonezya	Madagaskar	Tanzanya
Eritre	Malavi	Tayland
Ermenistan	Malezya	Togo
Etiyopya	Mali	Türkmenistan
Fas	Marityus	Uganda
Fildişi Sahili	Mayotte	Umman
Filipinler	Meksika	Vanuatu
Fransız Guyanası	Mısır	

Kan Bağışçısı Sorgulama Formunda Hastanın Maruz Kalabileceği Riskler Açısından Değerlendirme Soruları: ENFEKSİYON-4

PRİONLARA YÖNELİK SORULAR

- Ailenizde Deli Dana Hastalığı (Creutzfeldt - Jacob) olan birisi oldu mu?
- Size Dura mater (beyin zarı) veya kornea nakli yapıldı mı?
- İnsülin, büyüme hormonu, immünglobulin (gamaglobulin) kullandınız mı?

Kan Bağışçısı Sorgulama Formunda Hastanın Maruz Kalabileceği Riskler Açısından Değerlendirme Soruları: ENFEKSİYON-5

AŞILAR VE BAĞIŞIKLAMAYA YÖNELİK SORULAR

- Son 1 ay içinde herhangi bir aşı oldunuz mu?
- Son 12 ay içinde hayvan ısırığı nedeni ile kuduz aşısı oldunuz mu?

AŞILAR	RET SÜRELERİ
1. Atenuè Bakteri Ve Virüs Aşıları (BCG, Sarı Humma, Kızamık, Kızamıkçık, Oral Poliomyelit, Kabakulak, Canlı Atenuè Tifo Aşısı ve Canlı Atenuè Kolera Aşısı)	4 Hafta
2. Ölü Bakteri Aşıları Kolera, Tifo, Kapsüler Polisakkarit Tifo Aşısı	Kişi İyi İse Kabul Edilir
3. İnaktif Virüs Aşıları Poliomyelit (Enjektabl), Influenza	Kişi İyi İse Kabul Edilir
4. Toxoid Aşılar, Difteri, Tetanoz	Kişi İyi İse Kabul Edilir
5. Diğer Aşılar	
- Hepatit A	Kişi İyi İse ve Temas Yok İse Kabul Edilir
- Hepatit B	1 Hafta (Yalancı HBsAg Pozitifliğini Önlemek İçin)
- Kuduz, Kene Ensefaliti	Kişi İyi İse Kabul Edilir Ancak Temas Varsa 1 Yıl

Kan Başışçısı Sorgulama Formunda Hastanın Maruz Kalabileceği Riskler Açısından Değerlendirme Soruları: İLAÇLAR VE DİĞERLERİ

- Prostat büyümesi ilaçları, sivilce tedavisi, sedef hastalığı, kellik için herhangi bir ilaç alıyor musunuz?
- Son 5 gün içinde aspirin, ağrı kesici veya romatizma ilacı aldınız mı?
- Yukarıda belirtilenler dışında kullandığınız herhangi bir ilaç var mı?
- Kanseri tanısı aldınız mı, kanser tedavisi gördünüz mü?

İLAÇ	AÇIKLAMA
Antibiyotikler	Hastalığın Tipine Göre Farklılık Arz Eder. Genel Olarak Tedavinin Son Dozundan 48 Saat Sonradan İtibaren Kan Bağışı Alınabilir. Cinsel Yolla Bulaşan Bir Hastalık İçin Kullanıldıysa, Kan Bağışı 12 Ay Ertelenir.
Etretinat (Tegison vb)	Psöriasis Tedavisinde Kullanılan A Vitamini Türevidir. Çok Kuvvetli Bir Teratojen Olduğundan Son Dozdan İtibaren En Erken 3 Yıl Sonra Kan Bağışı Kabul Edilebilir.
Isotretinoin (Accutane vb)	Sentetik Vitamin A Türevi Olan Bu İlaç, Spesifik Olarak Akne Tedavisi İçin Kullanılır ve Kuvvetli Teratojeniktir. Son Dozdan İtibaren En Erken 1 Ay Sonra Kan Bağışı Kabul Edilebilir.
Tretinoin	Topikal Kullanımda Engel teşkil Etmez. Sistemik Kullanımda ise, Bağış Son Dozdan 1 Ay Sonra Kabul Edilebilir.
Kortikosteroidler	Öncelikle Kullanım Nedenine Bakılmalıdır. Topikal Kullanımda Kan Alınacak Cilt Bölgesine Kullanılmadıysa, Engel Teşkil Etmez. Sistemik Kullanımda İse, Tam Şifadan ve Son Dozdan Sonra En Az 7 gün geçmelidir. Ancak Son 12 Ay İçinde 6 Ay veya Daha Uzun Sistemik Kullanım Söz Konusu İse, Tam Şifadan ve Son Dozdan Sonra 12 Ay Geçmelidir.
Metimazol	Antitroid Ajandır ve Tedavi Süresince Kan Bağışı Ertelenir.
Finasterid (Propecia, Proscar)	Benign Prostat Hipertrofisinde ve Saç Çıkartma İçin Kullanılır. Teratojeniktir ve Erkek Fetusta Dış Genital Organ Anomalilerine Neden Olur. Son Dozdan İtibaren En Erken 1 Ay Sonra Kan Bağışı Kabul Edilebilir.
Dutasterid (Avodart vb)	Benign Prostat Hipertrofisinde kullanılır. Son Dozdan 6 Ay Sonra Kan Alınabilir.
Trombosit Fonksiyonlarını Etkileyen İlaçlar	
Aspirin, Piroksikam	5 Gün (trombosit süspansiyonu hazırlanacaksa veya platelet aferezi söz konusu ise)

Donör sorgu formuna ne kadar güvenebiliriz?

TEŞEKKÜRLER

